

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Staatssecretaris

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team D

Ontworpen door

(10)(2e)

(10)(2e)

M (10)(2e)

(10)(2e) @minvws.nl

Datum

1 april 2020

Kenmerk

1669926 203879 DMO

Zaaknummer

203879

Bijlage(n)

-

nota

(ter voorbereiding van een overleg)

Betreft	Een (t)huis, een Toekomst Plan van aanpak dak- en thuisloosheid
Vergaderdatum en -tijd	Nader te bepalen
Vergaderplaats	Conference call

Paraaf directeur

Paraaf DGCZ

1 Aanleiding en doel overleg

Op 31 maart 2020 was er periodiek overleg met staatssecretaris SZW. U kon vanwege een overleg over Caribisch Nederland, niet aansluiten. De geagendeerde onderwerpen zijn besproken met de betrokken ambtenaren. Er is besloten om op de korte termijn een apart overleg over dak- en thuisloosheid te agenderen.

2 Deelnemers overleg

- Staatssecretaris SZW
- Ambtelijk ondersteuning SZW – ntb

Vanuit VWS:

- (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) (10)(2e)
- (10)(2e)

3 Te bespreken punten

- Corona maatregelen
- Vragen van SZW bij de conceptversie.
- Ambitieuze maatregelen en doelstellingen op SZW terrein
- Akkoord op doelstellingen en ondertekening

4 Advies en toelichting

Er is een brede aanpak aangekondigd om de ambitie 'uiterlijk 1 januari 2022, 10.000 extra woonplekken met passende begeleiding' te kunnen realiseren. Om de bijbehorende doelstellingen te kunnen behalen zijn ambitieuze maatregelen van VWS, BZK én SZW nodig. Deze worden in de conceptversie nog gemist.

Corona - maatregelen

Participatiewet

Gemeenten krijgen tussen 1 maart en 1 juni 2020 de ruimte om binnen de Participatiewet niet wetsconform te handelen. Dit betekent dat gemeenten voor jongeren die een aanvraag doen voor bijstand, de zoekperiode van vier weken niet hoeven aan te houden. Normaliter worden in die periode van vier weken geen uitkeringen of voorschotten verstrekt omdat naar werk moet worden gezocht.

Wet maatschappelijke ondersteuning

- Er is een richtlijn voor de opvang van dak- en thuisloze mensen opgesteld.
- Het Rijk zal gemeenten compenseren voor de meerkosten die zij aan hun aanbieders betalen t.b.v. de extra maatregelen vanwege corona.

Motie Nijboer

Vraagt om: "naast de maatregelen voor werkenden nadere voorstellen te doen om armoede te bestrijden en dakloosheid tegen te gaan". Deze motie vraagt om stevige ambitie met bijbehorende maatregelen.

Wat gaat SZW extra doen?

Vragen van SZW bij het plan van aanpak

Staatssecretaris Van Ark had een tweetal vragen bij de conceptversie:

1. Er worden landelijke doelstellingen geformuleerd terwijl het beleid gedecentraliseerd is. Het is voor SZW lastig om zich te committeren aan de doelstellingen als de uitvoering op lokaal niveau zal plaatsvinden. Hoe zit dat?

Antwoord VWS:

De doelstellingen zijn in de nieuwe versie geformuleerd als een streven. De subdoelstellingen op terrein van preventie, vernieuwen van de opvang en wonen met begeleiding zijn in deze versie toegeschreven aan ofwel centrumgemeenten, ofwel alle gemeenten. Deze doelstellingen worden opgenomen in de regionale plannen.

De ambitie is om voor 1 januari 2022, 10.000 extra woonplekken met passende begeleiding te realiseren. We zijn in afwachting van een uitvraag bij gemeenten over de uitstroom in 2019. Maar 10.000 extra woonplekken is op basis van de gegevens waar we al over beschikken realistisch, mits gemeenten daadwerkelijk in staat worden gesteld om meer aan preventie te doen en meer te investeren in flexibele woonvormen.

Voor preventiemaatregelen kijken we natuurlijk wel naar SZW.

2. Hoe lopen de gesprekken met Financiën? Voor welke uitkeringsvorm zal worden gekozen? Dit is bepalend voor het type doelstellingen dat we formuleren.

Antwoord VWS:

Directoraat Generaal
Langdurige Zorg
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team D

Kenmerk
1669926-203879-DMO

Op basis van de door centrumgemeenten opgegeven zorg- en woonbehoefte is 200 miljoen euro het benodigde bedrag om voor 1 januari 2022, 10.000 extra woonplekken te realiseren.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team D

Minister Hoekstra is op 1 april 2020 akkoord gegaan om op korte termijn (eerder dan bij geplande Voorjaarsnota) te communiceren over de beschikbaar gestelde middelen. Dit om gemeenten in staat te stellen om per 1 juni 2020 daadwerkelijk te kunnen beginnen. Hierbij zal duidelijk worden gemaakt dat deze middelen niet zijn voor maatregelen die gemeenten treffen om kosten vanwege de Corona crisis te dekken (hier zijn andere maatregelen voor genomen).

Kenmerk
1669926-203879-DMO

De administratieve lasten moeten voor gemeenten zo laag mogelijk zijn. De middelen zullen daarom hoogstwaarschijnlijk via een decentralisatie uitkering worden uitgekeerd.

Ambitieuze maatregelen SZW

In het plan van aanpak brede aanpak dakloosheid horen méér ambitieuze maatregelen. Voorstellen vanuit VWS:

- **Financiële bestaanszekerheid**

De RvS adviseert in haar advies om de aanpak van armoede naast recht op huisvesting centraal te stellen. Wat kan SZW hierin concreet doen? Het onderzoek rond kostendelersnorm is bekend. Voor jongeren zijn de 4-weken zoektermijn en het standaard bijstandsbedrag voor jongeren tot 21, waarbij uitgegaan wordt van onderhoudsplicht van ouders, de grote knelpunten (250 ipv 1050 euro per maand).

Kunnen we dit voor 1,5 jaar aanpassen om de kans op dak- en thuisloosheid bij jongeren te verkleinen? Dit zou betekenen dat de Corona maatregel verlengd zou worden.

- **Voorkomen huisuitzettingen.**

SZW is al bezig met de Wet schuldhulpverlening. In het plan van aanpak is hier aandacht voor.

Hoe kunnen we het voorkomen van huisuitzettingen met BZK samen zo ambitieus mogelijk (ook voor private verhuurders) in de brede aanpak opnemen? A la 'Gezamenlijk statement verhuurders over huisuitzettingen en tijdelijke huurcontracten tijdens de Coronacrisis'? Geen huisuitzettingen tenzij criminele activiteiten of extreme overlast.

- **Publiek-private samenwerking**

- Begin april bespreekt VWS met SZW en VNO NCW de mogelijkheden om meer daklozen toe te leiden naar werk. Welke mogelijkheden ziet SZW om bedrijven in het kader van de brede aanpak uit te dagen / te stimuleren en te ondersteunen? Kunnen we dit met VNO NCW "omdenken", door te kijken naar wat het bedrijven juist ook kan opleveren? Zijn er wellicht al eerder ondernomen succesvolle initiatieven die weer uit de kast gehaald kunnen worden?
- We zien dat sommige bedrijven hun panden 's nachts ter beschikking stellen voor dak- en thuislozen om te overnachten. Het laat zien dat bedrijven maatschappelijk betrokken zijn.

Ziet SZW mogelijkheden om dit op enige wijze verder te stimuleren?
 Bijv. via een gecombineerde campagne bij de brede aanpak voor burgers en bedrijven?
 (10)(2e) (SCP) betoogt al dat we nu al zouden moeten nadenken over hoe we dit vast kunnen houden na de crisis. Hoe kunnen we hier samen in optrekken?

Directoraat Generaal
 Langdurige Zorg
 Directie Maatschappelijke
 Ondersteuning
 Team D

Kenmerk
 1669926-203879-DMO

• **Shoulders eronder**

Is al bekend of de doelgroep dak- en thuislozen één van de speerpunten wordt in Shoulders eronder?

NB. Shoulders Eronder is een samenwerkingsverband tussen Divosa, Landelijke Cliëntenraad, NVVK, Sociaal Werk Nederland en VNG voor kennisontwikkeling, innovatie en professionalisering van schuldhulpverlening.

Akkoord op doelstellingen en ondertekening

Doelstellingen

Een nieuwe versie van de doelstellingen is gedeeld met ambtelijk SZW. Afhankelijk van wanneer het overleg wordt gepland heeft Van Ark deze wel/niet gezien. Zie hieronder de doelstellingen. Zoals gezegd, zijn ze toegeschreven naar de centrumgemeenten of alle gemeenten.

Het streven is vóór 1 januari 2022 de volgende doelstellingen te realiseren:

Thema 1: Preventie
1. Alle gemeenten hebben uiterlijk eind 2021 preventief beleid geformuleerd en geïmplementeerd op het gebied van voorkoming van huisuitzettingen, laagdrempelige schuldhulpverlening én vroegtijdige signalering .
2. Alle gemeenten hebben uiterlijk eind 2021, in samenwerking met woningcorporaties, opvang- en cliëntenorganisaties, zorgaanbieders en andere relevante partijen (aangescherpte) concrete bestuurlijke en uitvoeringsafspraken gemaakt en geïmplementeerd om dak- en thuisloosheid na uitstroom uit een institutie (b.v. Jeugdzorg (18-/18+), GGZ instelling en na detentie) te voorkomen .
Thema 2: Vernieuwing van de opvang
3. Alle centrumgemeenten werken uiterlijk eind 2021 in de opvang standaard met een met de cliënt afgestemd maatwerk perspectiefplan op alle levensgebieden , op basis waarvan succesvolle uitstroom naar een passende woonplek kan worden gerealiseerd. Hierbij is (indien aan de orde) adequate schuldhulpverlening aangeboden en is continuïteit in de (ambulante) begeleiding na uitstroom gewaarborgd.
4. Alle regio's maken (indien van toepassing) afspraken om het aantal slaapzalen te verminderen en te investeren in 1 of 2 persoonskamers / kleinschalige opvang .
Thema 3 : Wonen met begeleiding
5. Er worden uiterlijk eind 2021 in totaal 10.000 extra tijdelijke of permanente woonplekken gerealiseerd met benodigde (ambulante) begeleiding voor (dreigend) dak- en thuisloze mensen. De basis is 'wonen' eerst. Hierbij is aandacht voor o.a. voldoende en adequate ambulante begeleiding, sociale netwerken, inclusie in de wijken en (arbeid)participatie.
6. Alle gemeenten hebben uiterlijk eind 2021 (aangescherpte) afspraken gemaakt en geïmplementeerd met woningcorporaties, opvang- en cliëntenorganisaties, zorgaanbieders en andere relevante partijen over het aantal (extra) te realiseren woonplekken voor (dreigend) dak- en thuisloze mensen.

Ondertekening

Het plan van aanpak zal namens het kabinet door u, staatssecretaris SZW en minister van Milieu en Wonen worden ondertekend. Dit zal net zoals bij de brief afgelopen december aan TK een krachtige uitwerking hebben in het veld en de doelstellingen van het plan onderstrepen. Akkoord?

**Directoraat Generaal
Langdurige zorg**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team D

(10)(2e)

(10)(2e)

Kenmerk
1669926-203879-DMO